

REDERISKATTEUTVALGETS INNSTILLING

REDERISKATTEUTVALGETS MANDAT

- Vurdere rederiskatteordningen ut i fra:
 - Skipsfartsmeldingen
 - En helhetlig vurdering av skattepolitikken og næringspolitikken, herunder at kapital og arbeidskraft i Norge bør kanaliseres dit de kaster mest av seg
 - Virkningene av skattereformen
- Rederiskatteordningen gjelder i hovedsak utenriks skipsfart
 - 12 000 nordmenn på skip i utenriksfart
 - 1,5 pst. av BNP

AVGRENSNING AV MANDATET

- Skipsfartsmeldingens mål om bedre skattevilkår for skip i rederiskatteordningen kan stride mot målet om at kapital og arbeidskraft bør kanaliseres dit de kaster mest av seg

Flertallet har lagt til grunn at skatte – og næringspolitikken skal bidra til å realisere de investeringsprosjekter som har høyest samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Et slikt mål gir størst verdiskapning.

PRINSIPPER FOR SKATTEPOLITIKKEN

- Skattefavorisering *øker aktivitetsnivået og etterspørselen etter innsatsfaktorer i den favoriserte næringen*
 - Øker dermed kostnadene ved å tiltrekke seg ressurser for andre næringer (favorisering diskriminerer andre næringer)
 - Skal skattefavorisering være god politikk må den gi økt verdiskapning for norsk økonomi som helhet.
- *I markeder hvor prisene reflekterer den verdi ressursene har for samfunnet, bør ikke myndighetene gripe aktivt inn*
- *I markeder hvor prisene ikke gir riktige signaler om ressursenes verdi – altså i markeder med markedssvikt - har skatte- og næringspolitikken en rolle å spille*

PRINSIPPER FOR SKATTEPOLITIKKEN

- Krav til en aktiv skatte- og næringspolitikk:
 1. Markedssvikten i en næring må være godt dokumentert
 2. Offentlige inngrep må kunne korrigere markedssvikten
- Økonomisk forskning angir at markedssvikt korrigeres best med direkte tiltak rettet mot årsaken til svikten
- Skattesystemet er ikke nødvendigvis det beste (mest direkte) virkemiddelet til å rette opp markedssvikt

POTENSIELLE ARGUMENTER FOR SKATTEMESSIG FAVORISERING

- Skattekonkurransen og næringsmobilitet
- Næringsklynger
- Valutabehov og konkurranseutsatt sektor
- Sikkerhet og miljø
- Kriseberedskap

SKATTEKONKURRANSE

- Økonomisk teori angir at skattepolitikken gir høyest verdiskapning hvis den er langsiktig og stabil
- På lang sikt er all kapital like mobil
 - Ingen faglige grunner til å ha ulik skatt på ulike typer kapital avhengig av mobiliteten til kapital på kort sikt
 - Et korttidsperspektiv på kapitalmobilitet kan lede til overinvestering og lav lønnsomhet i favoriserte næringer
- Skattekonkurranse er et overnasjonalt problem
 - Løses best i overnasjonale fora (jf OECD, WTO etc.)
 - Møtes best med lav skatt på overskudd

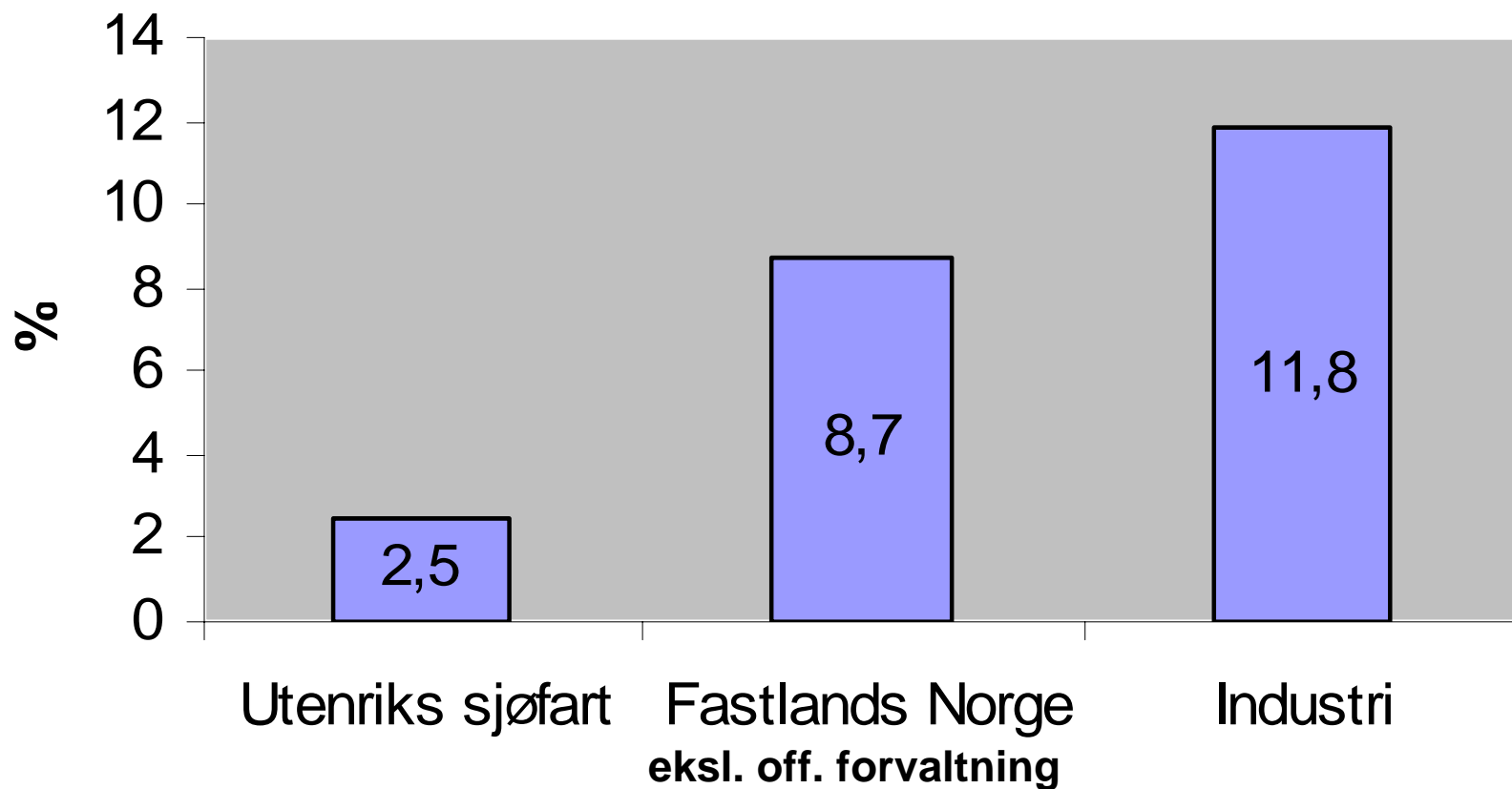
NÆRINGSKLYNGER

- Verdiskapningen i Norge kan reduseres av en aktiv skattepolitikk rettet mot næringsklynger – det skyldes:
 1. Faren for manipulasjon og incentivene en slik politikk gir næringer til å iverksette tiltak for å fremstå som en klynge samt kostnadene knyttet til slike aktiviteter
 2. Hensynet til næringsstrukturen
 - Kan skade næringer i emning og/eller resultere i at myndighetene plukker vinnere – begge deler er uheldige
 3. Flertallet har ikke funnet forhold som tilsier at utenriks sjøfart er en del av en næringsklynge
 - Dreier seg snarere om kjøp og salg av varer og tjenester mellom bedrifter (såkalte varekryssløp)

KONKLUSJON

- Utvalgets flertall har *ikke funnet* at markedssvikt tilsier skattefavorisering
- Utvalget har dokumentert at avkastningen før skatt i utenriks skipsfart er vesentlig lavere enn i andre næringer
 - Skattefavorisering har gitt overetablering og lav lønnsomhet
=> Næringen kan ikke tilby konkurransedyktig avlønning av arbeid og kapital uten lavere skatter enn det annen virksomhet kan bære
- En overføring av ressurser fra utenriks sjøfart til andre næringer gir en samfunnsøkonomisk gevinst.
 - Arbeidskraft overføres til næringer med knapphet på arbeidskraft og som har bedre betalingsevne
 - Oppbygningen av kapital får en bedre innretning på sikt
 - Norge tjener på å kjøpe subsidierte skipsfartstjenester

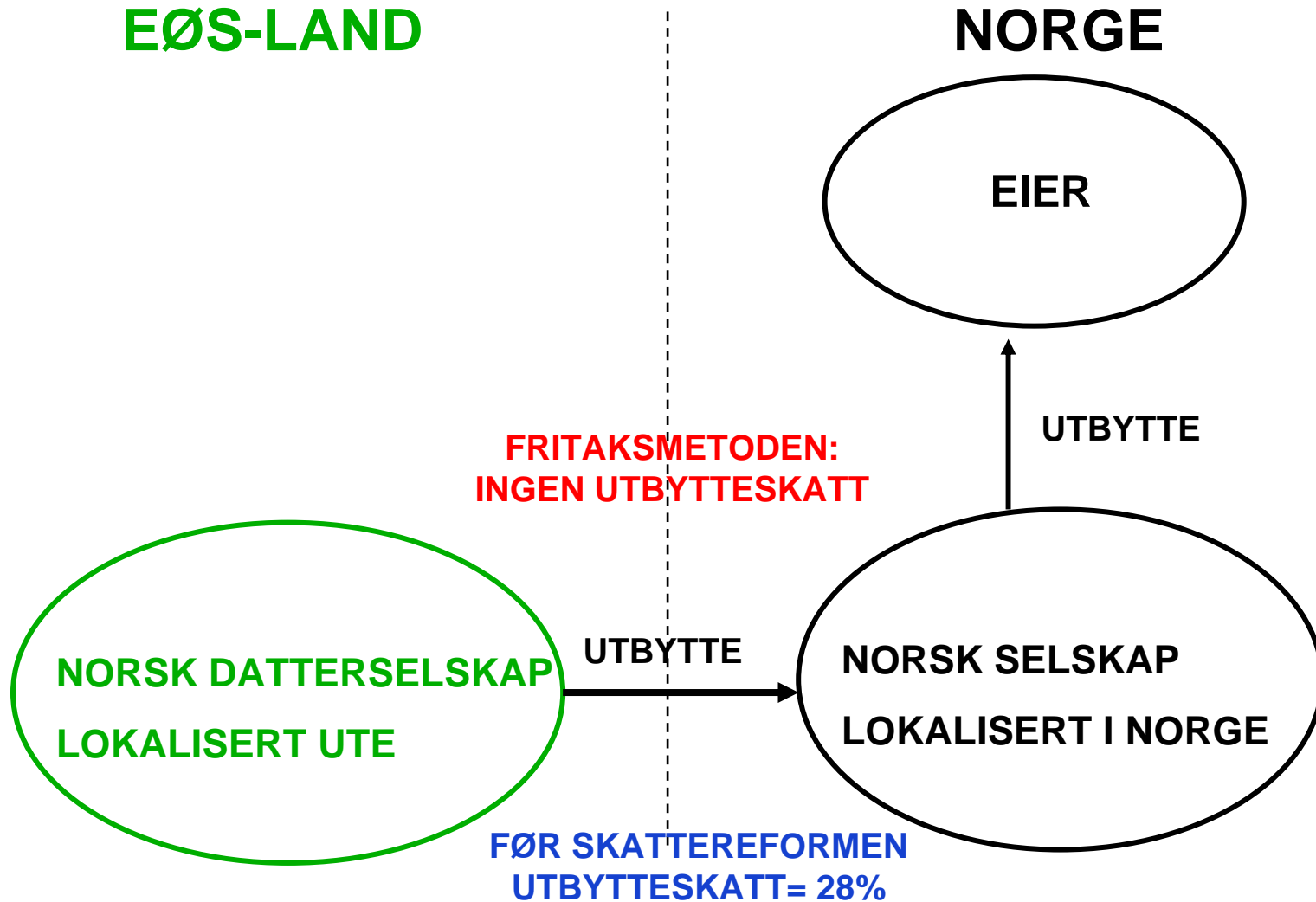
Gjennomsnittlig årlig kapitalavkastningsrate 1990 - 2004

FLERTALLETS FORSLAG

- Skipsfartsvirksomhet underlegges ordinær beskatning
- Rederienes utsatte skatteforpliktelser innbetales, men overgangsregler gis rimelig tidfesting for innbetalinger
- Reglene for beskatning av eiere i norskkontrollerte selskaper i lavskatteland (NOKUS-reglene) endres
 - bør prinsipielt gjelde alle næringer som benytter utenlandske lavskatteregimer
- Tilskuddsordningene for sysselsetting av sjøfolk samt sjømannsfradraget avvikles

FRITAKSMETODEN

SKATTEREFORMEN OG FRITAKSMETODEN ER BAKGRUNNEN FOR NOKUS-ENDRINGENE

- Fritaksmetoden medfører at overskudd skattlegges kun i det land hvor det er opptjent (kildebeskatning)
 - Selskaper i 'nullskatteland' betaler ikke norsk selskapsskatt
 - Øker betydningen av skatt som beslutningsfaktor og gjør det vanskeligere å skattlegge kapital i Norge
- Residensbeskatning er bedre enn kildebeskatning
 - Investeringer hjemme og ute skattlegges likt

UTVIDET NOKUS SKATTLEGGING

- Norske aksjonærer som investerer i lavskatteland, skal beskattes løpende for sin forholdsmessige andel av det utenlandske selskapets resultat
 - Innrettes mot flere typer inntekter (av passiv og aktiv karakter) og bør prinsipielt gjelde alle næringer som benytter lavskatteland
 - Kravet til eier- eller kontrollandel i NOKUS senkes (utredes nærmere)
 - Definisjonen av lavskatteland utredes nærmere

EN UTVIDET NOKUS-MODELL

- Innebærer residensbeskatning av særlig mobile investeringer som utnytter lavskatteland
- Gir en samfunnsøkonomisk gevinst fordi skatt betyr mindre som beslutningsvariabel
- Investeringer hjemme og ute skattlegges likt
 - Lønnsomhet før skatt avgjør investeringsvalg
 - De mest samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringene gjennomføres. Det gir høyest verdiskapning i Norge

PROVENYVIRKNINGER

- Tonnasjeskatten faller bort: ca 30 mill. kroner årlig (gitt satsene for 2006) i inntektstap
- Skatteutgiften anslått til rederiskatteordningen er ca 1,5 mrd. kroner i 2005
- Latente skatteforpliktelser for rederier i ordningen i størrelsesorden 10 – 15 mrd. Kroner
- De skisserte NOKUS endringene kan gi inntekter fra andre skattytere som i dag tilpasser seg lavskatteregimer
 - Ingen anslag på proveny siden reglene ikke er ferdig utformet ennå

DIREKTE VIRKNINGER AV FORSLAGET

- Omfanget av utenriks *sjøfart vil bli noe redusert*
 - Hvor mye avhenger av forskjellen i skatt mellom Norge og de utenlandske lavskatteregimene
 - Når eier og selskap er skattemessig hjemmehørende i samme land er summen av norsk utbytteskatt og selskapsskatt omtrent på gjennomsnittet av europeiske rederiskatteordninger (såfremt ikke utbytte overstiger skjermingsfradraget og vi ser bort fra formueskatt)
- Utenriks sjøfart sysselsetter 12000 nordmenn
 - Kan bli rammet i den grad de ikke er internasjonalt konkurransedyktige
 - Stor knapphet på arbeidskraft i andre næringer med økonomisk evne til å betale markedspris for arbeidskraften
 - Det foreligger ikke særlige forhold som skiller sjømannsyirket fra andre yrkesgrupper som er utsatt for internasjonal konkurranse
- Omstillingene gir en samfunnsøkonomisk gevinst og er beskjedne sammenlignet med de omstillingene som løpende finner sted i andre deler av norsk økonomi

INDIREKTE VIRKNINGER AV FORSLAGET

- Skipsadministrasjon sysselsetter ca 5000
 - Disse er under ordinær beskatning
 - Virksomhetene er internasjonalt konkurransedyktige
 - Hvis skipseiende selskaper/reder flytter fra Norge kan virksomhetskrav i lavskatteland føre til at noen av disse arbeidsplassene flytter
- Annen maritim næring vil i svært liten grad berøres av forslaget
 - Olje og offshore, kystfiske, lokal frakt og fergedrift m.m. er alle virksomheter som er stedbundne og uavhengig av utenriks skipsfart
 - Skipsverft bygger i liten grad skip som går i utenriks skipsfart
- Maritime underleverandører selger sine produkter ute og hjemme
 - Er internasjonalt konkurransedyktige ellers ville det ikke vært lønnsomt for norske rederier å benytte deres tjenester/produkter i en bransje som preges av høy internasjonaliseringsgrad og lav avkastning